

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8To/45/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0021010450
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslav Baňacký, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2022:0021010450.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Miroslava Baňackého, sudcov JUDr. Martina Michalanského a JUDr. Miroslava Osifa v trestnej veci obžalovaného U. A. pre zločin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1, 4 Tr. zák. a iné, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Michalovce sp. zn. 4T/45/2021 zo dňa 20. 1. 2022, na verejnom zasadnutí konanom v Košiciach dňa 14. júna 2022 takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. e/, ods. 2 Tr. por. z r u š u j e napadnutý rozsudok vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu.

Obžalovanému U. A., nar. XX. 4. XXXX v P.,
trvale bytom P., X.
XXXX/X

u k l a d á

podľa § 222 ods. 4 Tr. zák. v spojení s § 36 písm. l/, § 38 ods. 3, ods. 8, § 39 ods. 2 písm. a) a § 39 ods. 3 písm. d) Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 3 (troch) rokov.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a) a § 51 ods. 1 Tr. zák. sa mu výkon trestu odňatia slobody podmienene odkladá na skúšobnú dobu s probačným dohľadom na 3 (tri) roky.

Podľa § 51 ods. 4 písm. k) Tr. zákona u k l a d á obžalovanému primeranú povinnosť byť počas celej skúšobnej doby zamestnaný alebo preukázateľne sa uchádzať o zamestnanie.

odôvodnenie:

Okresný súd Michalovce rozsudkom sp. zn. 4T/45/2021 zo dňa 20.01.2022 uznal obžalovaného U. A. vinným z pokusu zločinu úverového podvodu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák. k § 222 ods. 1, 4 Tr. zák. účinného do 31.12.2018, ktorého sa mal dopustiť tak, že

dňa 16.09.2016 predložil v pobočke Prvej stavebnej sporiteľne, a.s. v Michalovciach na ul. K. Kuzmányho 24, obchodnému zástupcovi osobné doklady na meno U. A. a žiadosť o poskytnutie spotrebiteľského úveru k zmluve o stavebnom sporení č. 2913851 8 02 na sumu 45.000 €, ku ktorej priložil falošné potvrdenia od zamestnávateľov o výške príjmu, podľa ktorých mal byť v rovnakom období zamestnancom vo firmách D. A., KEBAB Pizza „u Jožka“, so sídlom ul. Slovenská 1731/5, Michalovce,

IČO: 50 321 668 a Sports Direct, Unit D. Brok Park, Meadow Ln, Shirebrook NG20 8 RY, Veľká Británia, čím sa takto pokúsil uviesť spoločnosť poskytujúcu úver do omylu ohľadom splnenia podmienok pre poskytnutie úveru a týmto spôsobom spoločnosti Prvá stavebná sporiteľňa, a.s., so sídlom Bajkalská 30, Bratislava, IČO: 31 335 004 spôsobiť škodu vo výške 45.000 €.

Súd mu za to uložil podľa § 222 ods. 4 Tr. zák. úč. do 31.12.2018 s použitím § 36 písm. 1, § 38 ods. 3 Tr. zák. úč. do 31.12.2018 trest odňatia slobody v trvaní 5 (päť) rokov. Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. úč. do 31.12.2018 zaradil obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie obžalovaný. V písomných dôvodoch prostredníctvom svojho obhajcu uviedol, že napadnutý rozsudok okresného súdu je v časti týkajúcej sa výšky uloženého trestu neprimerane prísny. Obžalovaný sa priznal k spáchaniu trestného činu a ten úprimne oľutoval, pričom pokiaľ ide o priťažujúce okolnosti, tak tie sa u obžalovaného nevyskytujú žiadne. Ku skutku sa priznal, oľutoval ho, neodvolateľne prijal všetky právne účinky uznania viny, bez akejkoľvek garancie výšky uloženého trestu. Pokiaľ ide o tvrdenia prvostupňového súdu o tom, že existuje u obžalovaného dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu marenia spravodlivosti podľa § 344 Tr. zák. k tomu uviedol, že obžalovaný žiadne falošné potvrdenie o zamestnaní súdu nepredkladal. To, že v predmetnom potvrdení bol ako dátum podpísania pracovnej zmluvy uvedený deň 06.12.2021 predstavuje iba chybu v písaní, pričom správne mal byť ako dátum podpísania pracovnej zmluvy uvedený deň 09.12.2021. Ako dôkaz toho, že nešlo o falošné potvrdenie, ale iba o chybu v písaní predložil súdu úradný preklad prísazného vyhlásenia pani Q. B., ktorá ako generálna riaditeľka spoločnosti VE DERBY TRANSPORT SERVICES LTD, potvrdila uvedené skutočnosti.

Má zato, že prvostupňový súd nesprávne posúdil danú situáciu, keď v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že nezistil splnenie zákonných podmienok pre mimoriadne zníženie trestu pod dolnú hranicu zákonnej trestnej sadzby. S uvedeným nesúhlasí a má zato, že v danom prípade sú splnené podmienky na mimoriadne zníženie trestu na základe § 39 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. Je toho názoru, že súd práve v tomto prípade mal možnosť uložiť obžalovanému trest pod dolnú hranicu trestnej sadzby, keďže sa priznal ku skutku v zmysle podanej obžaloby, uznal svoju vinu a najmä sú splnené podmienky na mimoriadne zníženie trestu na základe § 39 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. Za primeraný trest, ktorý by bol v súlade so zásadami ukladania trestu by považovali, ak by súd v zmysle § 39 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. z vyššie uvedených dôvodov uložil obžalovanému mimoriadne znížený trest odňatia slobody pod dolnú hranicu trestnej sadzby a uložil mu podmienený trest odňatia slobody s primeranou skúšobnou dobou, prípadne s probačným dohľadom.

Poukázal na ustanovenie § 34 ods. 1, ods. 4 Tr. zák. a uviedol, že vzhľadom na osobu páchatel'a, s prihliadnutím na jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a vzhľadom na to, že obžalovaný je riadne zamestnaný, pracuje a chce aj naďalej pracovať má zato, že na zabezpečenie ochrany spoločnosti a nápravu páchatel'a postačuje aj podmienený trest odňatia slobody s primeranou skúšobnou dobou. Má zato, že takto navrhovaný trest by spĺňal zákonné požiadavky zásad ukladania trestu v zmysle § 34 Tr. zák. aj s poukazom na individuálnu, ako aj generálnu prevenciu.

Na základe uvedených skutočností navrhol, aby odvolací súd sám rozhodol tak, že podľa § 321 ods. 1 písm. e/, ods. 3 Tr. por. zruší napadnutý rozsudok o treste a spôsobe jeho výkonu a obžalovanému uloží podľa § 222 ods. 4 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 36 písm. 1/, 38 ods. 3, § 39 ods. 2 písm. a/, § 49 ods. 1 písm. a/, § 50 ods. Tr. zák. podmienený trest odňatia slobody.

Na podklade takto podaného odvolania odvolací súd v zmysle ustanovenia § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a zistil nasledovné.

Okresný súd v posudzovanom konaní vo vzťahu ku rozhodnutiu o treste obžalovaného, vykonaným dokazovaním zistil všetky skutočnosti týkajúce sa osoby obžalovaného, jeho predchádzajúcej trestnej činnosti, ako aj jeho aktuálne osobné a rodinné pomery, rozhodujúce pre správne a zákonné uloženie trestu a tieto vecne správne vyhodnotil. Pri ukladaní trestu vychádzal okresný súd zo správneho ustanovenia osobitnej časti Trestného zákona, ktoré vzhľadom na prevažujúci pomer poľahčujúcich okolností upravil v zmysle § 38 ods. 3 Tr. zák., pričom súčasne okresný súd konštatoval, že nezistil splnenie podmienok pre mimoriadne zníženie trestu pod dolnú hranicu trestnej sadzby.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že pri ukladaní trestu prihliadol súd predovšetkým na skutočnosť, že obžalovaný sa pokúsil spôsobiť poškodenému značnú škodu, ku ktorej nedošlo len v dôsledku toho, že poškodený zistil predloženie sfaľovaných dokladov. Teda za predpokladu, že by túto skutočnosť poškodená spoločnosť nezistila, tak by jej obžalovaný spôsobil značnú škodu. Ďalším významným aspektom, ktorý zohľadňoval okresný súd pri určení druhu a výmery trestu bolo predloženie falošného potvrdenia zo strany obžalovaného o jeho zamestnaní v Anglicku.

Okresný súd na základe vyššie uvedených skutočností uložil obžalovanému trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov, so zaradením na jeho výkon do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Uložený trest v danej výmere a v spôsobe jeho výkonu odvolací súd preskúmal z pohľadu odvolacích námietok obžalovaného a s poukazom na obhajobou použitú argumentáciu dospel k záveru, že táto je v celom rozsahu dôvodná, v dôsledku čoho napadaný trest nemohol odvolací súd vnímať ako primeraný, spravodlivý a súladný zo zásadami ukladania trestov.

V prvom rade odvolací súd poukazuje na kritický postoj obžalovaného k jeho stíhanej trestnej činnosti, spočívajúci v urobení vyhlásenia o vine, ktoré okresný súd prijal.

Aj podľa názoru odvolacieho súdu konanie obžalovaného predstavuje vývojové štádium daného trestného činu vo forme pokusu, pričom podstata jeho konania spočívala v predložení falošného potvrdenia od zamestnávateľa o výške príjmu, čo súd vyhodnotil ako nie príliš sofistikovaný spôsob spáchania skutku, navyše ľahko odhaliteľný poškodeným bez nejakých väčších problémov už v rámci jeho náležitej opatrnosti. Konanie obžalovaného sa prakticky obmedzilo len na jednoduché predloženie nepravdivej písomnosti, žiadne iné úkony zo strany obžalovaného neboli vykonané a prakticky jeho snaha o uvedenie do omylu bola odhalená hneď na počiatku schvaľovacieho procesu, prakticky pri prvotnom posudzovaní jeho žiadosti o úver. Z uvedeného pre súd vyplýva, že nešlo o nejakú závažnejšiu formu pokusu spočívajúcu v odbornejšom falšovaní predkladaných dokladov, resp. v skutkovo náročnejšom procese uvádzania poškodeného do omylu alebo premyslenejšom využívaní jeho omylu, ktorý by vyžadoval náročný proces jeho odhalenia. Z tohto pohľadu daný pokus o uvedenie poškodeného do omylu je v značnej miere vzdialený od dokonania predmetného trestného činu a vykazuje jednoduchšiu povahu.

Pokiaľ ide o následok, ktorý hrozil z daného pokusu v podobe značnej škody súd podotýka, že tvrdenie okresného súdu, že v prípade neodhalenia daného podvodu by obžalovaný spôsobil poškodenému značnú škodu, je trochu predčasné a nemá oporu vo vykonanom dokazovaní. Predovšetkým je potrebné uviesť, že obžalovaný v minulosti mal úver u poškodeného a nebol problém s jeho splácaním a preto nemožno absolútne jednoznačne konštatovať, že aj v prípade, ak by podvodne vylákal od poškodeného úver, že by ho s určitosťou nesplácal a spôsobil by nepochybne poškodenému škodu v danej výške.

V priebehu odvolacieho konania sa obhajobe dostatočným a presvedčivým spôsobom podarilo vysvetliť záležitosti ohľadne dátumu na uzavretej pracovnej zmluve obžalovaného a jeho dátumu odchodu do Anglicka. V dôsledku toho odpadlo podozrenie z predloženia nepravdivého dôkazu súdu v trestnom konaní a v podstate odpadol aj ďalší dôvod, ktorý priťažoval obžalovanému pri ukladaní trestu na okresnom súde.

Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností posúdil krajský súd povahu a závažnosť tohto pokusu ako nižšiu, pomerne veľmi vzdialenú od dokonania trestného činu, pričom k dokonaniu síce nedošlo len vďaka opatrnosti poškodeného, avšak išlo o opatrnosť v miere obvyklej pre prípady daného druhu. Uvedené viedlo odvolací súd k záveru, že uložený nepodmienečný trest odňatia slobody na dolnej hranici trestnej sadzby, teda vo výmere 5 rokov, je neprimerane prísny, nezohľadňujúci zásady ukladania trestov. Okolnosti, na ktoré poukázal odvolací súd odôvodňujú mimoriadne zníženie trestu pod dolnú hranicu trestnej sadzby, pretože vzhľadom na túto povahu a závažnosť posudzovaného pokusu, by použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom bolo pre páchatel'a neprimerane prísne a na ochranu spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania. V danom smere sa odvolací súd, na rozdiel od okresného súdu, stotožnil s argumentáciou obhajoby, že sú skutočne splnené podmienky na mimoriadne zníženie trestu na základe § 39 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. a okresný súd mal práve v tomto prípade možnosť uložiť obžalovanému trest pod dolnú hranicu trestnej sadzby.

Okrem potreby uplatnenia § 39 ods. 1 písm. a) Tr. zák. videl odvolací súd neprimeranú prísnosť v uloženom treste aj s ohľadom na časový odstup od skutku, počas ktorého sa obžalovaný nedopustil žiadnej trestnej činnosti, pracuje a vo svojej podstate vedie riadny život, ako aj na faktickú vzdialenosť od dokonania činu a napokon aj na dôvody, pre ktoré k dokonaniu činu nedošlo.

Z uvedených dôvodov odvolací súd, stotožňujúc sa s názorom obhajoby, zrušil napadnutý výrok o treste, uložený trest vyhodnotil ako neprimerane prísny a len vďaka tomu, že okresný súd inak dôsledne

objasnil všetky skutočnosti potrebné pre rozhodnutie o treste, rozhodol odvolací súd sám vo veci, keď obžalovanému uložil nový trest bez zrušenia a vrátenia veci okresnému súdu.

Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery odvolací súd prihliadal najmä na spôsob spáchania činu, na to do akej miery sa konanie páchatela priblížilo k dokonaniu trestného činu, ako aj na okolnosti a na dôvody, pre ktoré k dokonaniu trestného činu nedošlo, následok konania, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Pokiaľ ide o spôsob spáchania trestnej činnosti odvolací súd zdôrazňuje, že vzhľadom na mimoriadne zníženie trestu v zmysle § 39 ods. 2 písm. a) Tr. zák., nakoľko povaha a závažnosť pokusu je pomerne nízka a jednoduchá a napokon v reáli nebola zvyšovaná žiadnymi osobitnými okolnosťami. Konanie páchatela bolo pomerne vzdialené od dokonania činu a jeho dokonaniu zabránilo konanie poškodeného, ktoré však súd vníma ako súčasť jeho obvyklej opatrnosti. Samotný rozsah hrozacej škody bol zohľadnený pri určovaní právnej kvalifikácie skutku, pričom samotná hrozba vzniku následku či účinku je pomerne slabá a vzdialená od konania obžalovaného, pretože škoda nemusí byť nevyhnutne spojená s podvodným vylákaním peňažných prostriedkov od poškodeného. Súčasne súd prihliadal na § 34 ods. 5 písm. a) Tr. zák.

V konaní obžalovaného je zrejmé jeho úmyselná forma konania v zmysle priameho úmyslu podľa § 15 písm. a) Tr. zák.

Pohnútkou obžalovaného bolo nepochybne nezákonné prisvojenie si cudzích vecí, teda jednoznačne zisťovaný motív, pri prevažujúcom pomere poľahčujúcej okolnosti, ktorú správne okresný súd ustálil v podobe § 36 písm. l) Tr. zák..

Samotná osoba obžalovaného predstavuje osobu, ktorá sa v minulosti už dopustila, avšak druhovo inej trestnej činnosti a navyše dané odsúdenie je aktuálne zahladené. Kritický postoj obžalovaného k jeho trestnej činnosti a deklarovaná snaha po náprave, ktorú prezentoval obžalovaný pred súdom, viedli odvolací súd k názoru, že účel trestu je možné dosiahnuť aj trestom kratšieho trvania, než bol ukladaný v napadnutom rozsudku.

S poukazom na vyššie uvedené dospel senát k záveru, že na nápravu obžalovaného a ochranu spoločnosti postačí aj trest ukladaný pod dolnú hranicu zákonnou ustanovenou trestnej sadzby, pričom s ohľadom na všetky zistené okolnosti skutku a osoby páchatela nie je nevyhnutné ukladať nepodmienečný trest odňatia slobody. Za primeraný a spravodlivý súd považoval prísny podmienečný trest odňatia slobody, ktorého výkon by bol odložený na dlhšiu skúšobnú dobu. Súd ukladal trest obžalovanému podľa § 222 ods. 4 Tr. zák., ktorý zakotvuje trestnú sadzbu v rozpätí 5 - 12 rokov. Za rešpektovania § 39 ods. 4 písm. d) Tr. zák., podľa ktorého pri ukladaní trestu pod zákonom ustanovenú trestnú sadzbu však súd nesmie uložiť trest odňatia slobody kratší ako dva roky, ak je v osobitnej časti tohto zákona dolná hranica trestnej sadzby trestu odňatia slobody aspoň päť rokov, vymeral odvolací súd obžalovanému trest odňatia slobody vo výmere 3 rokov, ktorého výkon v zmysle § 49 ods. 1 písm. a) a § 51 ods. 1 Tr. zák. podmienečne odložil s probačným dohľadom na skúšobnú dobu 3 rokov.

Keďže súd ukladal trest odňatia slobody s probačným dohľadom, musel v zmysle § 51 ods. 2 Tr. zák. obligatórne uložiť aj nejaké primerané obmedzenie alebo povinnosť v zmysle § 51 ods. 3, resp. 4 Tr. zák. Vzhľadom na povahu skutku a osobu obžalovaného za najvhodnejšie na naplnenie účelu podmienečného odsúdenia sa súdu javilo uloženie povinnosti podľa § 51 ods. 4 písm. k) Tr. zák., teda aby obžalovaný mal podľa možnosti stabilný zdroj príjmov, aby sa tak predišlo vzniku situácie, ktorá by mohla viesť obžalovaného k ďalšiemu páchaniu trestnej činnosti.

Podľa názoru odvolacieho súdu uložený trest v dostatočnej miere ochráni spoločnosť pred obžalovaným tým, že ho odradí od ďalšieho páchania trestnej činnosti, zároveň na neho bude výchovne pôsobiť v tom smere, aby viedol riadny život a tiež odradí iných páchatelov od páchania takejto trestnej činnosti.

Kritický postoj obžalovaného k jeho predchádzajúcemu životu odôvodňuje predpoklad určitej pozitívnej prognózy do budúcnosti a to aj pri ukladaní podmienečného trestu pod dolnú hranicu trestnej sadzby.

Z uvedených dôvodov krajský súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti rozsudku a toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.